

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Bc. Jan Kube

Název práce: Argumentační dovednosti žáků základní školy v oblasti aktuálních environmentálních témat

Oponentka práce: PhDr. Ing. Silvie Svobodová, Ph.D.

Cíle práce

Cíl práce („zmapovat postavení argumentace v základěškolském vzdělávání a zjistit argumentační schopnosti žáků ve vztahu k environmentálním tématům“) uvedený v samostatné kapitole byl rozpracován do dílčích cílů:

- ✓ *Charakterizovat argumentační dovednosti a popsat jejich rozvoj v kontextu kurikula*
- ✓ *Vymezit environmentální a přírodovědné vzdělávání v kontextu českého vzdělávání*
- ✓ *Zjistit, jaké jsou argumentační dovednosti žáků na druhém stupni základní školy v tématech týkajících se politických aspektů ochrany environmentu*

Cíle práce jsou formulovány srozumitelně a jednoznačně.

Stanovené výzkumné otázky a hypotézy lze považovat za relevantní, nicméně jejich formulace nejsou zcela jasné, z jejich znění není zřejmé, jaký postoj je předmětem výzkumu.

Uvedený stěžejní cíl včetně dílčích cílů práce a výzkumných otázek lze považovat za splněné a zodpovězené.

Obsahové zpracování

Název práce (kde je ovšem překlep), abstrakt a klíčová slova převážně korespondují s obsahem práce, i když popisu použitých metod, výsledkům a závěru práce není v abstraktu věnován dostatečný prostor.

Jednotlivé části práce na sebe logicky navazují a tvoří převážně strukturovaný celek, přesto je potřeba upozornit na několik nedostatků. Teoretická část poskytuje relativně dostačující množství relevantních informací, které vycházejí z odborných zdrojů, nicméně jsou u některých kapitol nadbytečné údaje a jiné naopak schází.

Jednoznačně a srozumitelně je zpracovaná kapitola věnovaná argumentaci, resp. vysvětlení souvisejících pojmů a pojetí. Nicméně by bylo vhodné kapitolu doplnit o informace z relevantních výzkumů, které se věnují problematice argumentačních dovedností žáků. V kapitole věnované ekologii jsou blíže popsány vybrané environmentální problémy, které jsou následně zařazeny do testování argumentačních dovedností žáků. Některé části lze ovšem považovat za redundantní, např. příliš podrobný rozbor mezinárodních dohod, naopak zde nebyl objasněn vztah mezi pojmy „ekologické“ a „environmentální“. Za zásadní nedostatek lze pokládat zejména absenci kapitoly věnované detailnějšímu rozboru EVVO v rámci vzdělávání na 2. stupni ZŠ, příp. se zaměřením na environmentální výchovu na testované ZŠ.

V metodologii byl popsán princip a postup výzkumu, výzkumný vzorek, který lze považovat za dostatečný, i když se jednalo o 1 ZŠ, a použitý dotazník. Nebylo ovšem jednoznačně vysvětleno statistické zpracování dat, např. jak byla testována signifikantnost vlivu vybraných faktorů, a dále nebyl objasněn způsob zajištění objektivnosti při vyhodnocování dat, např. jak a kolik hodnotitelů posuzovalo argumenty, resp. jejich platnost, relevantnost, správnost atd.

Konkrétní výsledky jsou poměrně systematicky a přehledně představeny v textu a relevantních tabulkách. Některé tabulky, zvláště v případě nesignifikantních výsledků, jsou ovšem zbytečné a čtení výsledků ztěžují. Naopak by kapitole prospěl např. přehled příkladů argumentů, které byly považovány za platné, relevantní a fakticky správné a které ne. Výsledky jsou následně diskutovány v souvislosti se stanovenými hypotézami. Diskuse je napsána spíše jako shrnutí výsledků, u některých částí bez hlubší provázanosti s relevantními zdroji, bez podrobnější interpretace a uvedení limitů výzkumu.

Podobně závěr práce představuje přehled a shrnutí výsledků nicméně bez podrobnějších doporučení pro konkrétní pedagogickou praxi vyvozených z výsledků výzkumu.

V práci je většinou dodržován odborný jazyk a relativní objektivnost.

Použité zdroje lze považovat za relevantní a jejich rozsah za relativně dostačující.

Formální náležitosti

Diplomová práce se skládá z 51 stránek vlastního textu, poměrně úzkého přehledu literatury, bez výraznějšího zastoupení odborných zahraničních zdrojů a 1 přílohy.

Jazykový projev lze považovat za poměrně kultivovaný, použité termíny byly většinou vhodně voleny a správně používány. Text je psán srozumitelnou a relativně čtivou formou, v práci se však objevuje větší množství chyb, pravopisných, v interpunkci a větší množství překlepů, a to bohužel i ve stěžejním pojmu práce (environmentální) a v názvech kapitol.

Požadované formální náležitosti (části, rozsah práce, originalita, kontrola na plagiátorství atd.) byly dodrženy, i když délka abstraktu a zvláště samotné práce je hraniční (počet znaků je těsně nad hranicí 108 000 znaků).

Použitá literatura byla sice zvolena relevantně a většinou řádně citována, nicméně se objevilo několik nepřesností. Rovněž by její rozsah bylo vhodné rozšířit a doplnit, např. o zahraniční zdroje.

Celkovou grafickou úpravu včetně úrovně kvality grafu lze považovat za dobrou, i když se objevily drobné chyby u označení grafu a v tabulce (s. 31-32).

Doplňující komentář

Testování argumentačních dovedností žáků lze považovat v současné době za jednoznačně důležité téma, kterému by se měla věnovat velká pozornost zejména vzhledem ke klesající úrovni nejenom čtenářské gramotnosti žáků, a propojení s environmentální problematikou za smysluplné a zásadní. Silné stránky práce spatřuji zejména v propojení se současnými environmentálními problémy, např. se snižováním emisí.

Celkově hodnotím práci poměrně kladně, i když má určité rezervy. Práce je tematicky smysluplná, inspirativní a poskytuje zajímavé informace, které by měly být zohledněny v konkrétním vzdělávání.

Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

1. Co Vás vedlo k výběru environmentálních témat zařazených do testování argumentace žáků?
2. Uveďte příklady argumentů, které jste považoval za platné, relevantní, fakticky správné a naopak za neplatné, nerelevantní, fakticky nesprávné, resp. na základě čeho jste uvedené posuzoval?
3. Jaká doporučení pro konkrétní pedagogickou praxi vyvozujete z výsledků své práce?

Navrhované hodnocení

Doporučuji obhájení předložené diplomové práce.

V Žatci, dne 28. 4. 2024

Podpis: PhDr. Ing. Silvie Svobodová, Ph.D.